

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MUSI UWZGLĘDNIĆ ZAGROŻENIE PANDEMIĄ

15 kwietnia 2020

Pandemia Covid-19: oświadczenie ruchu Sprawiedliwego Handlu dla liderów G20

Światowa Organizacja Sprawiedliwego Handlu (WFTO) oraz Fairtrade International, wspierane przez Fair Trade Advocacy Office, wystosowały niniejsze wspólne oświadczenie w związku z zapowiadaniem wdrożeniem Planu Działania G20 w odpowiedzi na Covid-19.

Kontekst

Rolnicy, pracownicy oraz rzemieślnicy globalnego łańcucha dostaw doświadczają obecnie bezprecedensowego kryzysu. Wstrzymanie handlu oznacza dla wielu przedsiębiorstw i osób będących częścią globalnych łańcuchów dostaw walkę o przetrwanie. W skali globalnej ruch Sprawiedliwego Handlu współpracuje z ponad 2 milionami pracowników, rolników oraz rzemieślników. Niezależnie od tego, czy są to kobiety wspólnie prowadzące spółdzielnię uprawy kawy w Kenii, pracownicy certyfikowanej przez Fairtrade plantacji bananów w Kamerunie, uchodźcy zatrudnieni przez przedsiębiorstwo Sprawiedliwego Handlu we Włoszech, czy też rzemieślnicy w slumsach miejskich w Indiach pracujący ze swoją lokalną grupą producentów, wszyscy zależą od łańcuchów dostaw opartych na Sprawiedliwym Handlu.

Pandemia COVID-19 gwałtownie doprowadziła do kryzysu ekonomicznego, ujawniając liczne słabości obecnego systemu. Bieżące restrykcje i zamknięcie granic mają natychmiastowy negatywny wpływ na dochody ubogich. W miejscach, gdzie wprowadzono ograniczenia, niezbędne jest zastosowanie mechanizmów ochrony społecznej, by wesprzeć gospodarstwa domowe znajdujące się na granicy ubóstwa. Dla wielu krajów jest to spore wyzwanie.

Bezpośrednie obawy dotyczą bezpieczeństwa żywnościowego i odżywiania, które to obszary zostaną dotknięte w znacznym stopniu przez kryzys zdrowotny i niezbędne środki zaradcze, takie jak ograniczenie podróży oraz transportu, czy też ograniczenia w handlu. Lokalne targowiska, na których większość ludności krajów rozwijających się kupuje żywność, odczują negatywne skutki pandemii, a drobni rolnicy już tracą kanały sprzedaży żywności, którą produkują.

Kryzys przypominał, w jak wielkim stopniu różne części świata są ze sobą połączone, oraz że łańcuchy dostaw są tak silne jak ich najsłabsze ogniwo. Zagrożone nie jest wyłącznie bezpieczeństwo żywnościowe na globalnym Południu. Problem bezpieczeństwa żywnościowego może w znacznym stopniu dotknąć mieszkańców globalnej Północy, jeśli rolnicy nie będą mogli kontynuować swojej pracy w bezpiecznych warunkach, by zaopatrywać konsumentów w żywność. Pytanie zatem nie dotyczy tego, czy zamożne kraje pomogą rolnikom. Prawdziwym wyzwaniem będzie wypracowanie metod pomocy rolnikom na globalnej Północy oraz globalnym Południu, tak by wykarmili oni świat.

COVID-19 prawdopodobnie doprowadzi do ustalenia nowych reguł, jednak z całą pewnością zmusi on nas też do zastanowienia się, które reguły są najważniejsze. Mamy okazję do radykalnego przemyślenia niezrównoważonych oraz niesprawiedliwych modeli globalnego wzrostu i ich zamiany, by ich efektem był dobrobyt, zrównoważony rozwój oraz równość.

Zagrożone przedsiębiorstwa Sprawiedliwego Handlu oraz łańcuchy dostaw produktów Fairtrade

Skutki kryzysu są głęboko odczuwalne wśród przedsiębiorstw Sprawiedliwego Handlu oraz łańcuchów dostaw produktów Fairtrade, które zostały utworzone z myślą o znajdujących się w niekorzystnej sytuacji ekonomicznej producentów globalnego Południa. Łańcuchy dostaw tekstyliów i kwiatów są szczególnie dotknięte znacznymi ograniczeniami zamówień oraz problemami z transportem towarów. Skutki tej sytuacji już są odczuwalne w postaci utraty wielu miejsc pracy i ograniczenia dochodów, co grozi pogłębieniem się poziomu ubóstwa.

Przedsiębiorstwa Sprawiedliwego Handlu oraz łańcuchy dostaw produktów Fairtrade są dobrym modelem ćwiczeniowym, by wskazać możliwości opracowania strategii rozwoju ekonomicznego sektora prywatnego służącego realizacji zamierzeń Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 oraz Celów Zrównoważonego Rozwoju, takich jak zmniejszenie ubóstwa (Cel 1), całkowity i zrównoważony rozwój ekonomiczny (Cel 8), godna praca (Cel 9) oraz zrównoważona konsumpcja i produkcja (Cel 12).

Jeśli przedsiębiorstwa Sprawiedliwego Handlu nie poradzą sobie z aktualnym kryzysem ekonomicznym, lub jeśli łańcuchy dostaw produktów Fairtrade załamią się, najwyższą cenę zapłacą najbardziej rozwijające się, a postęp w drodze do realizacji zamierzeń Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 w bieżących latach nie zostanie osiągnięty.

Wdrożenie szczególnych tymczasowych rozwiązań wspierających celem zapewnienia ciągłości działania przedsiębiorstw Sprawiedliwego Handlu oraz łańcuchów dostaw produktów Fairtrade będzie inwestycją, która przyniesie wymierne korzyści w zakresie zrównoważonego rozwoju. Ich upadek byłby paradoksalny, jako że globalni ustawodawcy, jak i liderzy biznesowi przekonali się jak niezrównoważone są modele produkcji, handlu oraz konsumpcji, które zdominowały globalną gospodarkę.

Ruch Sprawiedliwego Handlu wzywa liderów G20 do:

1) Postawienia ludzi na pierwszym miejscu

Należy wdrożyć programy osłonowe na czas przestoju, by wesprzeć pracowników oraz rolników z krajów o niskich dochodach, którzy są najbardziej narażeni na ubóstwo i głód. Tam gdzie to możliwe, należy zaangażować sieci handlowe oraz przedsiębiorstwa do współfinansowania tych planów i nierezygnowania ze złożonych zamówień, jak ma to obecnie miejsce w szczególności dla łańcucha dostaw tekstyliów.

Należy zapewnić rolnikom i pracownikom wyżywienie oraz spełnić ich podstawowe potrzeby, takie jak godne zakwaterowanie czy stały dostęp do wody. Tam, gdzie rządy nie wprowadzają ograniczeń działalności gospodarstw rolnych i plantacji, należy zapewnić rolnikom i pracownikom szybki dostęp do testów, odpowiednie środki ochrony osobistej oraz szkolenie w zakresie utrzymywania dystansu społecznego.

2) Pilnego zapewnienia pakietu stymulującego, by wesprzeć zieloną i sprawiedliwą transformację

Należy zapewnić rozbudowany pakiet stymulujący dla krajów o niskich dochodach, obejmujący mechanizmy podwojenia inwestycji w systemy opieki zdrowotnej. Należy zwrócić dużą uwagę na klimat, środowisko oraz bioróżnorodność, by wykorzystać boom inwestycyjny po pandemii COVID-19 do przekształcenia gospodarki na neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla i cechującą się zrównoważonymi i trwałymi łańcuchami dostaw. Wsparcie finansowe powinno być skierowane

bezpośrednio do rolników, społeczności rolniczych, przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni, a nie wyłącznie agencji pomocowych i rządów.

Należy uwzględnić wszystkie korporacyjne pakiety pomocowe, by stworzyć nowy globalny układ społeczny oparty na przejrzystych i wymiernych normach postępowania korporacji. Wszystkie programy wsparcia finansowego dla przedsiębiorstw muszą być oparte na przejrzystych regułach i być zgodne z surowymi zasadami: wstrzymanie finansowania przemysłów niszczących środowisko bez wiążących zobowiązań mających na celu zaradzenie kryzysowi klimatycznemu, sprzeciw na anulowanie kontraktów z długoterminowymi partnerami w łańcuchu dostaw.

3) Wsparcia Przedsiębiorstw Sprawiedliwego Handlu oraz łańcuchów dostaw produktów Fairtrade

Należy zapewnić krótkoterminowe wsparcie finansowe w postaci dedykowanych funduszy oraz nieoprocentowanych kredytów i pożyczek, aby umożliwić przedsiębiorstwom Sprawiedliwego Handlu i łańcuchom dostaw produktów Fairtrade dalsze funkcjonowanie w obliczu kryzysu. Dzięki temu będą one mogły realizować cele Agencji na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, zapewniając sprawiedliwe, trwałe i bezpieczne łańcuchy dostaw.

Należy umożliwić długoterminowy dostęp do inicjatyw finansowych i przekształcić program „Pomoc na rzecz wymiany handlowej” (Aid for Trade) w strategię ukierunkowaną na wzmocnienie ubogich i marginalizowanych społeczności. W ten sposób uzyskają one możliwości zdobycia środków do zrównoważonego rozwoju za pomocą sprawiedliwych i stabilnych łańcuchów dostaw.

„Ruch Sprawiedliwego Handlu stoi obecnie przed największym wyzwaniem w swej dotychczasowej historii. Jeśli chcemy utrzymać efekty działań, które podjęliśmy, by osiągnąć zrównoważony rozwój, pilnie potrzebna jest natychmiastowa pomoc rządów dla łańcuchów dostaw i przedsiębiorstw Sprawiedliwego Handlu” powiedziała Roopa Mehta, Prezydent Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu (WFTO).

„Pomimo skutków pandemii COVID-19 spółdzielnie Fairtrade z globalnego Południa kontynuują dostarczanie konsumentom na całym świecie najniezbędniejszych produktów, takich jak herbata, kawa, banany, kakao, kwiaty, przyprawy czy ryż. Wzywamy G20 do podejmowania decyzji wspierających podmioty, które odgrywają tak istotną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego świata i dbaniu o zdrowie ludzi w trakcie kryzysu” powiedział Dario Soto Abril, dyrektor zarządzający Fairtrade International.

Fair Trade Advocacy Office jest wspólną inicjatywą Fairtrade International i Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu (WFTO). Publikacja niniejszego oświadczenia była możliwa dzięki finansowemu wsparciu Unii Europejskiej. Treść oświadczenia leży wyłącznie w gestii jego autorów i nie odzwierciedla poglądów Unii Europejskiej.

Więcej informacji na temat reakcji Ruchu Sprawiedliwego Handlu na pandemię Covid-19 można znaleźć na stronie www.fairtrade-advocacy.org/covid-19